

Hospiteren in Utrecht

Tevredenheidsonderzoek 2020

Wanneer jongeren beginnen met studeren, kiezen zij er vaak voor om op kamers te gaan wonen in de stad waar de onderwijsinstelling zich bevindt. Op kamers gaan wonen doe je echter niet zomaar, hiervoor moet meestal worden gehospiteerd. Studentenhuisen nodigen meerdere kandidaten uit bij hen thuis, en kiezen hierna de volgens hen meest geschikte kandidaat. VIDUIS Studentenunie onderzoekt in dit bondige rapport de hospiteer ervaringen van studenten. Vanwege het corona virus dat in 2020 haar intrede deed, zijn veel hospiteer avonden online. De ervaringen hierover, komen ook terug in het onderzoek.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Persoonsgegevens	3
Onderwijsinstelling	3
Personalia	3
Hospiteeravonden bezoeken	4
Frequentie van hospiteeravonden	4
Via welke kanalen kom je bij een hospiteeravond?	4
Verloop van de hospiteeravond	4
Voel je je op je gemak tijdens een hospiteeravond?	4
Vorm van de hospiteeravond	5
Algemene mening over hospiteeravonden	5
Online hospiteren	6
Verloop van de online hospiteeravond	6
Communicatie tijdens online hospiteeravonden	6
Algemene mening over hospiteeravonden	6
Liever online of fysiek	7
Hoe kunnen we hospiteren verbeteren	7
Is hospiteren een goede manier om een woning of huisgenoot te vinden?	7
Wat zou er in de toekomst moeten veranderen?	7
Analyse	9
De structuur van een hospiteeravond	9
Hospiteercultuur	9
Kamertekort in Utrecht	10
Conclusie	10

Tussen 2019 en 2020 kende de stad Utrecht maar liefst 33.300 studenten die op een studentenkamer wonen en in de stad studeren. Daarnaast zijn er ook 29.500 studenten die nog thuis wonen. Wanneer deze studenten gevraagd wordt waarom zij nog niet uit huis zijn, geeft maar liefst 35% aan dit simpelweg niet te kunnen vanwege de lage beschikbare woonruimtes¹. In Utrecht is het alles behalve makkelijk om aan een studentenwoning te komen. Naast obstakels zoals de financiën, moeten de studenten ook nog hospiteren.

Hospiteren is het proces waar een studentenhuys een groep kandidaten uitnodigt voor een studentenkamer die vrijkomt. Na kennismaking met de kandidaten kiezen de al inwonende studenten de meest geschikte kandidaat uit als bewoner. Hospiteeravonden bestaan uit verschillende vormen. Sommige studentenhuizen nodigen de kandidaten allemaal tegelijkertijd uit, andere in rondes. Nu de COVID-19 maatregelen fysieke bijeenkomsten niet mogelijk maken, is er een nieuwe vorm bijgekomen. Tussen 2020 en 2021 moeten studenten ook online hospiteren doormiddel van *Zoom*, *Google Meet* of een ander online platform.

Hospiteren lijkt op het eerste gezicht gezellig en spannend. Veel studenten zien het echter als een grote last. Op advertenties reageren geregeld meer dan honderd studenten, de wachtrijen van studentenwoning organisaties als SSH lijken eindeloos, en voor introvertere studenten blijft het lastig om zich in korte tijd in een grote groep te profileren.

Het aantal studenten dat in de stad Utrecht studeert neemt sinds 2012 gestaag toe. In zeven jaar groeide de studentenpopulatie met 7,7%. Het aantal studentenwoningen bleef echter achter. Volgens de laatste cijfers komt Utrecht in 2020 nog 7400 woningen voor studenten tekort.²

Juist nu de druk op de studentenwoningmarkt zo toeneemt, en het corona virus nieuwe uitdagingen met zich meebrengt is het belangrijk om de hospiteercultuur in de stad te analyseren. Hoe kunnen we het beste hospiteeravonden organiseren? Wat vinden studenten vervelend en juist fijn op een hospiteeravond? En hoe steken online hospiteeravonden af van fysieke hospiteeravonden?

In dit bondige rapport beschrijft VIDIUS Studentenunie de resultaten van een enquête gericht aan studenten die in Utrecht studeren en wordt beschreven hoe we het hospiteerproces en de cultuur in de toekomst kunnen verbeteren.

¹ ABF Research. (2020, september). *Lokale monitor studentenhuysvesting* (Utrecht 2020). KENCES.

² van Rooijen, F. (2020, 19 mei). Utrecht belooft tweeduizend extra studentenwoningen en aanpak huisjesmelkers. *Algemeen Dagblad*. <https://www.ad.nl/utrecht/utrecht-belooft-tweeduizend-extra-studentenwoningen-en-aanpak-huisjesmelkers~aa732291/>

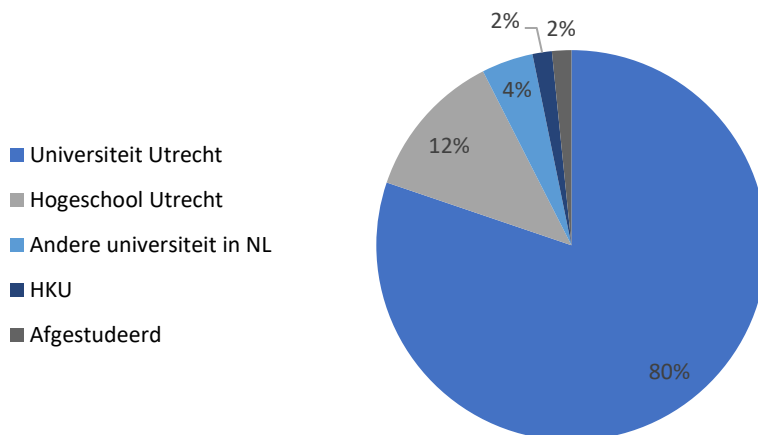
Persoonsgegevens

Het eerste deel van de enquête ging over de persoonsgegevens. Er wordt gevraagd naar de onderwijsinstelling waar de studenten ingeschreven staan, enkele personalia, woonsituatie en of ze wel eens bij een hospiteeravond zijn geweest als kandidaat, of organisator.

Onderwijsinstelling

Het grootste gedeelte van de studenten die de enquête hebben ingevuld studeren aan de Universiteit Utrecht (80%). Hiervan doet twee derde een bachelor en een derde een master. Het is belangrijk om hier rekening mee te houden. Dit onderzoek laat dus met name de ervaringen zien van de studenten van de Universiteit Utrecht, en in mindere maten die van de hogeschool studenten.

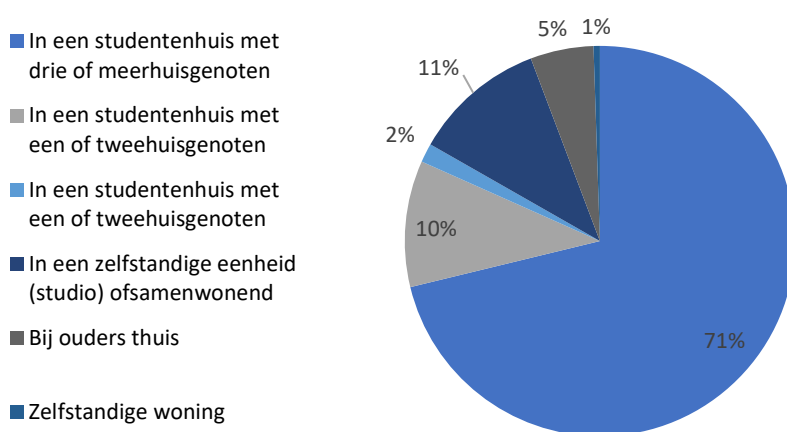
Ingeschreven onderwijsinstelling

Personalia

Ten eerste identificeert 78% van de respondenten zich als vrouw en 20,9% zich als man. De respondenten wonen voornamelijk in Utrecht zelf (82,2%), de tweede populairste woonplaats is Zeist (7.4). De rest van de studenten woont buiten de regio Utrecht in bijvoorbeeld Houten en Amersfoort.

Woonsituatie

Wat de woonsituatie van de respondenten betreft, wonen ver uit de meeste studenten in een studentenhuis met drie of meer huisgenoten. De andere studenten wonen het vaakst in kleinere studenten huizen met een of twee huisgenoten, of bijvoorbeeld in een studio (figuur 1,2). Een duidelijke meerderheid heeft zowel hospiteeravonden bezocht als georganiseerd (71,4%), een kwart van de respondenten heeft alleen nog hospiteeravonden bezocht. Daarnaast zijn er ook 6 respondenten die alleen hospiteeravonden hebben georganiseerd.

Hospiteeravonden bezoeken

Het tweede deel gaat over het bezoeken van hospiteeravonden.

Frequentie van hospiteeravonden

Het is niet altijd even makkelijk om gelijk een kamer te krijgen na een hospiteeravond. Gemiddeld hebben de respondenten afgerond 7 keer gehospiteerd, voordat ze hun eerste kamer kregen. Wel is dit gemiddelde sterk beïnvloed door enkele uitschieters met als maximum 35 hospiteeravonden. Andere respondenten hadden tevens een succesvolle eerste hospiteeravond; 16,1% kreeg na de eerste hospiteeravond direct een kamer.

Via welke kanalen kom je bij een hospiteeravond?

De respondenten zijn via verschillende kanalen bij de hospiteeravond terecht gekomen. Het meest populaire kanaal was SSH, met een percentage van 65,7%. Facebook loopt niet ver achter op SSH met een percentage van 60,6%. Andere studenten vonden hun kamer via Kamernet (35,8%), kennissen (21,2%) of hun studentenvereniging (7,3%).

Verloop van de hospiteeravond

De respondenten geven aan dat een hospiteeravond gemiddeld 48 minuten duurt. 75% van de hospiteeravonden duurt tussen de 35 minuten en de 60 minuten. Enkele schieten hier ver boven uit. Zo duurt een enkele hospiteeravond bij een kamer van een studentenvereniging maar liefst 300 minuten.

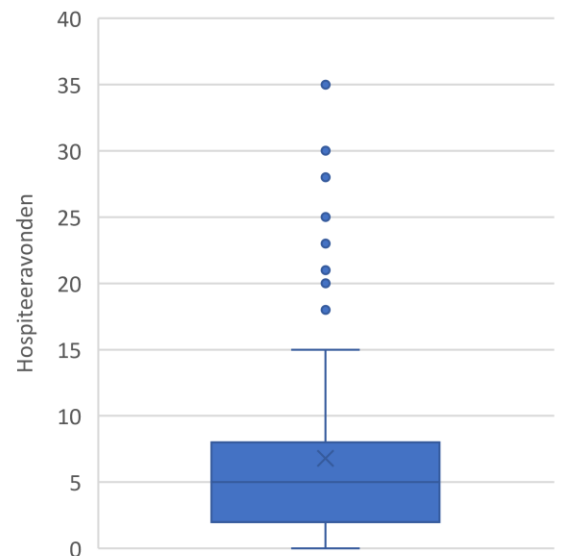
Er is ook een grote variatie in het aantal bezoekers van de hospiteeravonden. Gemiddeld komen er afgerond 8 kandidaten per hospiteeravond, maar de range ligt tussen 1 en 70 kandidaten. De mediaan ligt op 6 kandidaten wat de uitschieters naar boven reflecteert.

Bij sommige hospiteeravonden werd de respondenten gevraagd om wat mee te nemen. 38% van de respondenten is wel eens gevraagd om alcohol mee te nemen naar een hospiteeravond. 5% moest wel eens eten mee nemen, of een persoonlijk voorwerp dat hen beschreef.

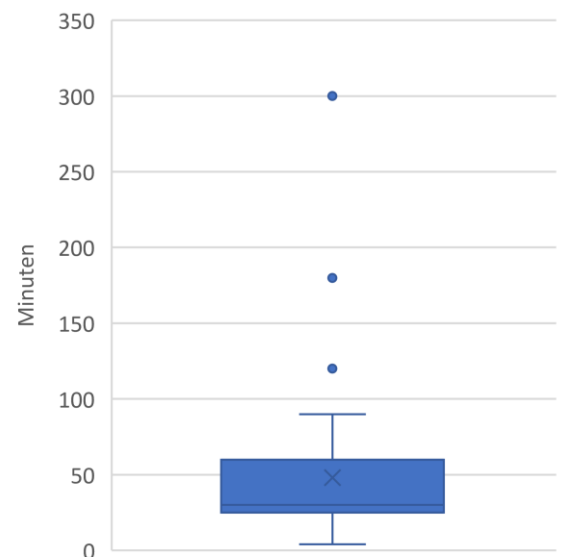
Voel je je op je gemak tijdens een hospiteeravond?

De respondenten werden gevraagd in hoeverre ze zich op hun gemak voelden bij een hospiteeravond op een schaal van 1 tot en met 5. Waarbij een 1 betekent dat een respondent zich niet op hun gemak voelde en een 5 juist wel. De meeste respondenten (35%) schalen hun gemaks-gevoel op een drie van de vijf. Het gemiddelde ligt hier net onder met 2,97.

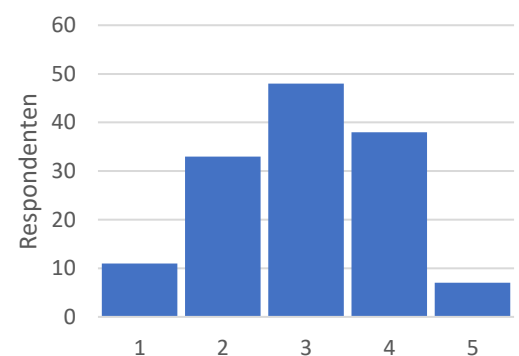
Bezochte hospiteeravonden voor eerste kamer

Hoe lang duurt de gemiddelde hospiteeravond

In hoeverre voel je je op je gemak tijdens een hospiteeravond?

Vorm van de hospiteeravond

Hospiteeravonden kennen verschillende vormen. Sommige studentenhuizen nodigen alle kandidaten in een keer uit, anderen houden rondes of speeddates waar de kandidaten in groepjes of individueel langskomen. De respondenten die een hospiteeravond hebben bezocht hebben voornamelijk voorkeur voor 1 op 1 gesprekken (46,9%) of kleinere rondes van maximaal drie personen (42.9%). Slechts 4,1% geeft aan liever in grotere groepen aanwezig te zijn bij een hospiteeravond.

Algemene mening over hospiteeravonden

De respondenten werd gevraagd hospiteeravonden in een paar woorden te beschrijven. De meeste beschrijvingen waren negatief. Vijf respondenten hadden een positieve beschrijving van hospiteeravonden en zeven een neutrale beschrijving. De overige 66 respondenten die deze vraag hebben beantwoord hadden een negatieve beschrijving. Woorden als ongemakkelijk, vleeskeuring, vermoeiend en stressvol kwamen het vaakst voor.

Online hospiteren

Sinds de corona maatregelen zijn aangescherpt en anderhalve meter behouden moet worden tussen personen, zijn fysieke hospiteeravonden steeds moeilijker om te organiseren. Online hospiteer avonden worden dan ook populairder. 87 respondenten hebben wel eens een online hospiteeravond meegemaakt. Hierover hebben zij vragen beantwoord.

Verloop van de online hospiteeravond

Iets meer dan een derde van de respondenten heeft wel eens een online hospiteer avond meegemaakt (36,7%). Een kwart van deze online hospiteeravonden werd met *Skype* gehouden (22,7%) en een vijfde met *Zoom*. Andere huizen kozen voor *Whatsapp* videobellen, *Microsoft Teams*, *Itzi*, *Google Hangouts* en *Facetime*.

Een groot verschil met de normale fysieke hospiteeravonden, is het aantal kandidaten dat tegelijkertijd moet hospiteren. Bij online hospiteeravonden waren bij 55,8% van de gevallen geen andere kandidaten aanwezig. De meeste gesprekken waren dus een op een. Slechts bij 13,5% van de online hospiteeravonden waren er meer dan vier hospitanten tegelijkertijd aanwezig.

Communicatie tijdens online hospiteeravonden

Over het algemeen zijn de studenten positief over de communicatie tijdens online hospiteeravonden. Van de 87 respondenten hebben er slechts zeven een negatieve ervaring met de communicatie. Deze was vooral te wijten aan het gebrek aan afspraken, of technische problemen zoals slecht internet. Zo schrijft een respondent: "Geluid viel weg, mensen spreken door elkaar, chaos". De respondenten die de online hospiteeravonden als positief ervaren hebben het juist over duidelijke afspraken wat de communicatie betreft. Er werd bijvoorbeeld een gespreksleider aangesteld, of er werd gewerkt met *breakout rooms* waarin hospitanten zich in rust voor konden stellen. Tien van de respondenten legt uit van te voren een kennismakingsvideo te hebben gemaakt zodat het studentenhuus zich tijdens de hospiteeravond niet meer hoeft voor te stellen.

Algemene mening over hospiteeravonden

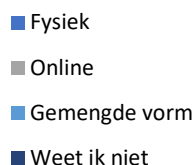
De respondenten werd gevraagd of zij online hospiteeravonden in een paar woorden konden beschrijven. Hoewel de respondenten het hebben over een afstand en de onpersoonlijkheid van online hospiteeravonden, komen woorden als: 'oke', 'prima' en 'goed' het vaakst voor. Uit de antwoorden blijkt vaak dat studenten de hospiteeravond liever fysiek zouden willen doen, maar dat ze voor nu deze vorm een goed alternatief vinden.

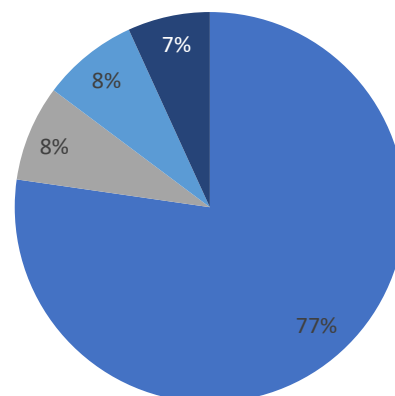

Liever online of fysiek

Het grootste gedeelte van de respondenten hospiteert liever fysiek dan online: 68 van de 89. Een klein gedeelte (8%) hospiteert liever online, of ziet graag een gemengde vorm terug (8%). Een gemengde vorm kan bijvoorbeeld door de eerste ronde online te doen en de tweede ronde fysiek.

Voorkeur hospiteervorm

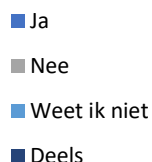

Hoe kunnen we hospiteren verbeteren

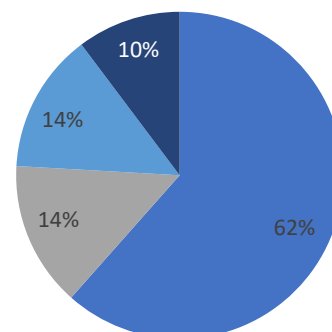
De respondenten is ook gevraagd hoe zij hospiteren in de toekomst graag zien. En of ze hospiteren een goede vorm vinden om een nieuwe huisgenoot te vinden. 195 respondenten hebben de onderstaande vragen ingevuld.

Is hospiteren een goede manier om een woning of huisgenoot te vinden?

62% van de respondenten ziet hospiteren als een geschikte vorm om een woning of huisgenoot te vinden. 10% van de respondenten vindt hospiteren een geschikte vorm mits er iets aan het proces verandert, of zien hospiteren als noodzakelijk kwaad.

Is hospiteren een goede vorm?

Wat zou er in de toekomst moeten veranderen?

Als laatste werd de respondenten gevraagd wat zij graag aan het hospiteer proces zouden willen veranderen in de toekomst. 166 respondenten hebben deze vraag beantwoord. Allereerst zeggen 30 van deze respondenten dat ze de groepen waarin hospiteeravonden worden georganiseerd te groot vinden. Dit zorgt voor een minder persoonlijk gesprek en bovendien wordt het als moeilijk ervaren voor mensen die wat meer introvert zijn.

“Minder grote groepen en meer tijd om iemand echt te leren kennen, moeite doen om iemand te leren kennen”

“Meer 1-1 bezoeken, dan kan je elkaar beter leren kennen en makkelijker kunnen laten zien wie je bent.”

“Minder grote hospiteeravonden, zorg ervoor dat er niet te veel mensen voor 1 kamer hospiteren, de stillere krijgen te weinig aandacht als er te veel mensen zijn”

De respondenten benoemen ook dat de grootte van de hospiteeravonden echter vooral veroorzaakt wordt door het kamer tekort in Utrecht. 21 respondenten benoemen dit probleem specifiek. Ze leggen hierbij uit dat de studenten eigenlijk weinig kunnen veranderen aan de vorm van hospiteren, als er niet meer woningruimtes komen.

“Het probleem zit hem wat mij betreft niet in de hospiteercultuur maar in het kamergebrek. Op enkele excessen na is er met hospiteren niet zo veel mis.”

“Er moeten gewoon meer kamers beschikbaar komen.”

“Hospiteren is het probleem niet, het woningaanbod schaarste is het probleem.”

Het niet opdagen van hospitanten blijkt ook een terugkerend probleem. Hoewel er voor hospiteeravonden van SSH standaard 10 of 15 mensen worden uitgenodigd, komen er geregeld slechts enkele hospitanten opdagen. Dat zorgt er volgens de respondenten voor dat niet iedereen een eerlijke kans krijgt. Bovendien is de kans dat er een geschikte huisgenoot tussen zit kleiner.

“Als mensen alleen zouden reageren als ze de kamer echt zouden willen zou het al veel schelen, nu komt de helft ook nog niet opdagen”

“Als organiserende partij vond ik het altijd erg teleurstellend dat er ontzettend veel mensen zich inschrijven voor een hospiteeravond via de SSH terwijl vervolgens 60% niet komt en we dan dus met 4/5 kandidaten zitten van de 10-15 genodigden. Dit gebeurt altijd, ook als de datum van tevoren als in de hospiteertekst op de website staat. Ik denk dat het vooral komt omdat je inschrijven voor een hospiteeravond via SSH zonder moeite gedaan kan worden dus ‘afpissen’ is dan ook niet echt een big deal.”

Ook benoemen de respondenten meerdere keren dat er meer aandacht moet zijn voor inclusiviteit en *internationals*. Nu wijzen studentenhuizen internationale studenten geregeld af. Daar moet meer aandacht voor komen volgens de respondenten.

“Ik denk dat iedereen nog wat meer open minded mag zijn over bv internationals in huis.”

“Ik hoop dat het voor internationals (vooral die hun hele studie hier zijn) makkelijker wordt om een kamer te vinden die hun ook de mogelijkheid om meer het Nederlandse studentenleven mee te krijgen in plaats van alleen op een campus/Uithof met andere internationals.”

“Dat er meer gastvriendelijkheid voor buitenlandse studenten komt te bestaan.”

De respondenten verwijzen ook naar de heersende drankcultuur tijdens hospiteeravonden. De respondenten zien de drankcultuur als een storende factor tijdens hospiteeravonden.

“Dat het niet om alcohol en feesten enzo draait. Nu ga je een biertje doen, wat erg gezellig is, maar het draait dan meer om wat je drinkt en hoeveel in plaats van wie je bent en wat je leuk vindt, dus het is daardoor zo oppervlakkig.”

“Minder zuipen, respect naar de persoon die komt hospiteren. Als jij twee uur met de trein vanuit Groningen komt om te hospiteren en iedereen is lam. Dan denk je ook van is dit het”

Als laatste benoemen de respondenten ook dat er meer rekening moet worden gehouden met de lange reistijd, vooral voor eerstejaars. Ook leggen enkele respondenten uit hoe digitale voor rondes in de toekomst dit probleem zouden kunnen verhelpen.

“Strengere voorselectie, iets van een online voorronde zodat je niet 3 uur moet reizen en je hele avond moet vrijplannen voor een hospi waar de kans misschien 10% is dat je het wordt”

“Een periode met reisurectie/eerstejaars voorrang rond het begin van een nieuw collegejaar, waardoor nieuwe studenten sneller in aanmerking komen voor een kamer en het doorverhuizen van studenten op kamers tijdelijk stilgelegd/verminderd wordt (waardoor de wachttijd voor eerstejaars afneemt).”

Analyse

Hieronder volgt een samenvattende analyse van de belangrijkste enquête resultaten.

De structuur van een hospiteeravond

Als het gaat om de structuur en praktische zaken van hospiteeravonden hebben de studenten enkele punten. Allereerst vinden de studenten de groepen vaak te groot. Hierdoor heb je minder lang de tijd om jezelf voor te stellen. Bovendien is het voor introverte studenten moeilijk om in een grotere groep uit te blinken. Ook vinden de studenten het moeilijker om de inwonende huisgenoten te leren kennen. Daarom geven de studenten voorkeur aan kleinere rondes van 1 tot 3 studenten.

Als tweede benoemen de studenten ook dat er veel hospiteerkandidaten niet op komen dagen bij hospiteeravonden, waardoor het moeilijker is om een geschikte kandidaat te vinden. Daarnaast veroorzaakt een lage opkomst een vicieuze cirkel waar studentenhuizen meer kandidaten uit nodigen met de wetenschap dat er veel niet zullen komen. De respondenten zouden graag strengere maatregelen tegenover ‘no-shows’ willen vanuit organisaties als de SSH.

De respondenten benoemen ook meermaals de reistijd die bij hospiteren komt kijken. Hospiteeravonden zijn meestal vrij laat in de avond, na etenstijd. Als thuiswonende kandidaten van ver moeten reizen naar de studentenwoning, kan dit dus geregeld voor problemen zorgen. De respondenten stellen voor om hier meer rekening mee te houden, door bijvoorbeeld ver weg wonende en eerstejaars studenten voorrang te geven op wachtlijsten.

Hiernaast is er sinds 2020 een nieuwe vorm van hospiteren bij gekomen. Vanwege de corona maatregelen vonden de hospiteeravonden geregeld deels of geheel online plaats. Studenten geven aan zich meer op hun gemak te voelen bij een online hospiteer avond omdat deze vaak in kleinere groepen wordt gegeven wegens de technische beperkingen. Toch heeft de meerderheid van de respondenten liever een fysieke hospiteeravond dan een online hospiteeravond.

Een van de voorstellen die uit het rapport springt is een hybride vorm voor hospiteeravonden in de toekomst. Verschillende respondenten stellen voor om de voorrondes van hospiteeravonden online te doen en de laatste ronde fysiek te laten plaatsvinden. Dit om de grote groepen en onnodige reistijd te vermijden, maar toch te zorgen voor een fysieke ontmoeting.

Hospiteercultuur

Niet alleen de praktische zaken van hospiteeravonden kwamen aan bod, maar ook de hospiteercultuur werd door meerdere respondenten als problematisch bestempeld. De respondenten beschrijven hospiteeravonden als ongemakkelijk en vergelijken deze met een vleeskeuring. De studenten hebben het idee dat ze een act op moeten voeren en moeilijk zichzelf kunnen zijn.

Ook ervaren respondenten dat er een sterke drankcultuur heerst tijdens hospiteeravonden. Vaak moeten studenten zelf een alcoholische drank mee nemen en wordt er door de inwonende huisgenoten veel alcohol gedronken. Voor studenten die zelf niet of minder willen drinken, is het moeilijk om door deze drankcultuur heen te komen.

Als laatste ervaren studenten dat de hospiteercultuur ontoegankelijk is tegenover internationale studenten. Boven hospiteeradvertenties staat dikwijls “*No internationals, sorry*” dikgedrukt geschreven. De respondenten vinden dat studentenhuizen inclusiever zouden moeten zijn.

Kamertekort in Utrecht

Hoewel de enquête van VIDUIS Studentenunie vooral inging op de structuur en cultuur van hospiteeravonden, was er een aspect waar niet omheen gedraaid kon worden: het schrijdende kamertekort in Utrecht. Studenten wijzen naar te grote groepen, lange wachtrijen en een onvriendelijke hospiteercultuur. Maar onderstrepen ook dat het verhelpen van deze problemen slechts symptoombestrijding is, zolang er niets wordt gedaan aan het kamertekort. Zolang er te weinig kamers zijn, zullen er altijd meer mensen worden uitgenodigd en zullen de wachtrijen langer duren. Liever voorkomen, dan verhelpen dus.

Conclusie

Het verbeteren van het hospiteer proces is de verantwoordelijkheid van zowel de studentenhuizen, de kandidaten, woningcorporaties en de gemeente Utrecht.

De studentenhuizen kunnen er zelf voor zorgen dat de hospiteercultuur en structuur verbetert. Door inclusiever te zijn naar *internationals*, de drankcultuur te verminderen en hospiteeravonden op kleinere schaal te organiseren maken studentenhuizen de avonden toegankelijker en persoonlijker. Daarnaast kunnen de studentehuizen ook online voorrondes hanteren om de groepsgrootte en onnodige reistijd te beperken. De kandidaten doen er zelf goed aan om zo zorgvuldig mogelijk aan te geven of zij wel of niet op hospiteeravonden aanwezig zullen zijn om een effectieve opkomst te garanderen.

Woningcorporaties als SSH kunnen ook een steentje bijdragen door na te denken over een strengere aanpak van no-shows en het mogelijk voorrang geven van studenten die extra moeilijkheden ondervinden tijdens het hospiteren, zoals lange reistijden.

De echte crux van dit verhaal ligt echter bij de gemeente zelf. Zolang we een kamer tekort hebben in Utrecht, zullen hospiteeravonden op grote schaal georganiseerd worden in grote groepen die weinig ruimte laten voor een positieve sfeer tijdens hospiteeravonden. Bestrijd het probleem dus bij de bron en zorg voor een gelijk vraag en aanbod van studentenwoningen.